

10.12.2018

Asia/8

§ 803

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

HEL 2018-011860 T 11 01 05

DUUDELY/11485/2018

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevista ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon:

Östersundomin kaavatilanne

Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Östersundomin 2. vaihemaa-kuntamaakuntakaavan 12.6.2018. Arviointiohjelman tiedot tulee tältä osin päivittää ja siinä tulee esittää kuva Östersundomin 2. vaihemaa-kuntakaavasta ja sen sisällöstä.

Hankealue sisältyy Östersundomin yhteiseen yleiskaavaan. Arviointiohjelmassa tulee esittää ajantasaiset tiedot Östersundomin yhteisestä yleiskaavasta, sen sisällöstä ja käsittelyvaiheesta. Hankealue on yleiskaavassa merkitty yhdyskuntateknisen huollon alueeksi, jonka itäpuolella on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä ekologinen yhteys ja ekologisen yhteyden mahdollistava vihersilta. Hankealue sijoittuu lähelle yleiskaavassa esitettyä ekologisen yhteyden kehitettävää osaa ja tämän vuoksi hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee arvioida myös nämä vaikutukset. Tarkistetun kaavaehdotuksen rakentamisalueet sijoittuvat huomattavasti arviointiohjelmassa esitettyä lähemmäs hankealuetta.

Östersundomissa lähellä hankealuetta on vireillä Norrbergetin asema-kaava, mikä tulee mainita luvussa 6.1.3.. Tuleva noin 60 hehtaarin elinkeinotoimintojen alue sijoittuu hankealueen itäpuolelle.

Hankkeen liittyminen muihin suunnitelmiin ja ohjelmiin

Jätesuunnitelmia esittelevässä kohdassa tulee mainita myös Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset, joiden päivittäminen on parhaillaan vireillä. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettaviksi ja lisäksi määräykseen ehdotetaan lisättäväksi uusi erilliskeräysvelvoite muovipakkauksille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

10.12.2018

Asia/8

Hallitus esittää, että kivihiilen käyttö sähkön tai lämmön tuotannon polttoaineena kielletään 1.5.2029 lukien. Kieltoon tähtäävä esitys on lähetetty 18.10.2018 eduskuntaan. Mikäli laki tulee voimaan, sillä on vaikutusta myös hakijan energiantuotantotapoihin. Tämä tulisi todeta arviointiohjelmassa.

Valtioneuvoston periaatepäätös meluntorjunnasta on kumottu 31.12.2015, joten siihen ei tule viitata arviointiohjelmassa.

Nykytilan kuvaus

Ympäristön nykytilan kuvaus on pääpiirteissään riittävä, mutta se vaatii joiltakin osin täydentämistä ja tietojen tarkastamista. Ympäristövaikutusten nykytilan kuvaaminen mahdollisimman kattavasti ja tarkasti on erityisen oleellisesta hankkeesta, jossa nollavaihtoehto vastaa ympäristössä nykyisin vallitsevaa tilaa, eli tilannetta, jossa jätevoimalan kapasiteetti ja siten ympäristövaikutukset säilyvät nykyisellään.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua ja sen kehittymistä on kuvattu kattavasti. Nykyisen jätteenpolttolaitoksen aiheuttamista päästöistä ja pitoisuuksista olisi kuitenkin hyvä lisätä tietoa. Ohjelman liikenne ja melu -kohdassa tulisi esittää alueen nykyinen melutilanne käytettävissä oleviin ja mainittuihin lähteisiin perustuen, näin vallitsevasta melutilanteesta saisi selkeämmän kuvan.

Vaikutusten arviointi

Arviointiohjelmassa on tunnistettu merkittävimmät ja keskeisimmät oletettavissa olevat vaikutuskokonaisuudet, joita arviointityössä painotetaan. Esitetyt tiedot oletetun vaikutusalueen laajuudesta ja arvioinnin sisällöstä on esitetty pääosin asianmukaisesti. Arvioinnin aikana tietoja tulee kuitenkin varautua tarkentamaan ja täydentämään. Erityistä huomioita tulee arvioinnissa kiinnittää herkkiin kohteisiin, joita ovat esimerkiksi asuminen, virkistysalueet, herkäät luontokohteet ja veden hankinnan kannalta tärkeät pohjavesialueet sekä toisaalta ilmastovaikutuksiin.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi selkeämmin arvioida hankkeen vaikutuksia myös jättopolitiikan tavoitteiden näkökulmasta. Jätteen määrän vähentäminen sekä uudelleenkäytön ja kierrätyksen tehostaminen, ovat jätelain ensisijaisia tavoitteita, joten hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotaloutta edistävien toimien vaikutuksia mm. polttoon ohjautuvien jätteiden määriin, kuljetusmatkoihin ja hankkeen vaikutuksiin luonnonvarojen käyttöön. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotalouden tuomia muutoksia jätehuoltoon. Jätevoimalan kapasiteettitarvetta määritettäessä tulee arvioida jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteiden tiukennusten ja jätelainsäädännössä asetettujen tavoitteiden

10.12.2018

toteuttamisen sekä mahdollisten muiden kiertotaloutta edistävien toimien vaikutukset polttoon ohjautuvien jätteiden määriin. Arviointiohjelmassa on pohdittava todennäköisyys tilanteelle, jossa kierrätykseen kelpaamatonta jätettä ei saada polttolaitokselle tarpeeksi, jolloin polttoon päätyykin kierrätettäväksi soveltuvaa jätettä.

Jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tunnistettu yhtenä hankkeen keskeisimmiksi ympäristövaikutuksiksi polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely. Hankekuvauksessa tämä osuus on esitetty pelkistetysti. Kuljetuksien osalta on todettu kappaleessa 6.4, että vuonna 2017 voimalalle ajettiin noin 170 autokuormaa jätettä vuorokaudessa ja laajennuksen jälkeen määrän arvioidaan olevan noin 230 autokuormaa jätettä vuorokaudessa. Kuljetusmäärien lisäyksessä ei ole yksilöity onko lisäys sama sekä vaihtoehdossa 1 että 2 huolimatta siitä, että tuotantomäärä on selkeästi suurempi vaihtoehdossa 2. Ohjelmaa tulisi laajentaa näiltä osin. Lisäksi varsinaisilla kuljetuksilla on myös ympäristövaikutuksia kestävyysnäkökulmasta, jos polttoaineiksi tarkoitettuja jätteitä kuljetetaan pitkiä matkoja. Arvioinnissa tulee tunnistaa ongelmat polttoaineen saatavuudessa, jolloin kyseen voi tulla myös jäteraaka-aineen kuljetukset Suomen rajojen ulkopuolelta.

YVA-ohjelmassa jätevoimalan laajennustarvetta perustellaan muun muassa sillä, että pääkaupunkiseudulla tarjolla olevan kierrätykseen kelpaamattoman, syntypaikkalajitellun jätteen määrä ylittää Vantaan jätevoimalan nykyisen ympäristöluparajan. Ohjelmassa ei ole kuitenkaan tarkemmin esitetty, mistä nämä jätevirrat ovat peräisin. Poltettavan jätteen joukossa on paljon kierrätykseen kelpaavaa jätettä, jota ei nykyisin vielä erotella. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan tulee sisällyttää selvitys mistä ja minkälaisia jätteitä voimalaitokselle on tarkoitus vastaanottaa.

Meluvaikutusten arvioinnista todetaan, että eri hankevaihtoehdoissa ei ole melun kannalta merkittävää eroa, joten kaikkien hankevaihtoehtojen meluvaikutuksia voidaan arvioida saman melumallinnuksen avulla. Toisaalta sanotaan, että ympäristömelutasot lasketaan nykyisessä tilanteessa sekä tilanteessa, jossa jätevoimalaa on laajennettu suunnitelmien mukaisesti. Kohtaa tulee selvittää, eikä etukäteen voida määrittellä sitä, ettei hankevaihtoehdoilla ole eroa.

Ilmanlaadun arvioinnissa on oleellista, että voimassa oleviin ilmanlaadun raja- ja ohjearvoihin vertaamisen lisäksi arvioidaan sitä, minkä suuruisen lisäyksen hankevaihtoehdot aiheuttaisivat nykyisiin pitoisuustasoihin eli minkälaiset hankkeen päästöjen aiheuttamat pitoisuudet ja vaikutukset ovat yhdessä nykyisten päästölähteiden kanssa.

10.12.2018

Asia/8

Häiriö- ja onnettomuustilanteiden seurausvaikutusten arviointi -kohdassa jää epäselväksi, mitä riski- ja häiriötekijöitä aiotaan tarkastella. Mahdollisten onnettomuuksien ja häiriöiden vaikutusalueiden laajuus tulee arvioida ottaen huomioon tulevat maankäytön muutoksiin liittyvät suunnitelmat. Arvioinnissa tulee tarkastella myös seisokkien, huoltotaukojen ja prosessin käynnistämisen aikaisia vaikutuksia. Hankekuvausta tulee täydentää tältä osin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.11.2018 Vantaan Energia Oy laajennusta koskevas-
tayımpäristövaikutusten arviointiohjelmasta.pdf
- 2 Vantaan Energia, jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten
arviointi, arviointiohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Vantaan Energia Oy:n hakemuksesta jätevoimalan laajennusta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntoa. Lausuntoa on pyydetty 14.12.2018 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 5.1.2019 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Vantaan Energia Oy suunnittelee vuonna 2014 valmistuneen jätevoimalan laajentamista. Laajennus sijoittuu nykyisen laitoksen kanssa sa-

10.12.2018

Asia/8

malle tontille. Laajennus on osa yrityksen tavoitetta leikata hiilidioksidipäästöjään vuoden 2010 tasosta kymmenesosaan vuoteen 2030 mennessä ja lopettaa kivihiilen käyttö energiantuotannossa kokonaan 2020-luvulla. Sähköä ja lämpöä tuottava Vantaan jätevoimalassa poltetaan kierrätykseen kelpaamatonta, syntypaikkalajiteltua jätettä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Hankevaihtoehdossa 0 (VE0) tarkastellaan tilannetta, jossa laajennushanketta ei toteuteta ja voimalaitoksen kapasiteetti pysyy nykyisessä, noin 374 000 tonnissa poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 1 (VE1) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien kattiloiden kapasiteettia lisätään siten, että jätevoimalan kokonaiskapasiteetti on noin 450 000 tonnia poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 2 (VE2) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien kattiloiden kapasiteetin lisäyksen lisäksi jätevoimalaa laajennetaan uudella arinakattilalla, jolloin jätevoimalan kokonaiskapasiteetti olisi yhteensä noin 600 000 tonnia vuodessa.

Arviointityössä painotetaan keskeisimpiä vaikutuskokonaisuuksia, jotka hankkeessa ovat: polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely, maaperä ja pohjavedet, sivutuotteiden määrä, laatu, käsittely ja loppusijoitus, savukaasupäästöt ja sosiaaliset vaikutukset.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa eli YVA-ohjelmassa esitetään tiedot hankkeesta, sen vaihtoehtoista, ympäristön nykytilasta sekä suunnitelma siitä, miten hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan. Arvioinnin tulokset esitetään ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa eli YVA-selostuksessa.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja ympäristöpalveluiden lausunnot. Esitys on edellä mainittujen lausuntojen mukainen.

Helen Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa asiassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.11.2018 Vantaan Energia Oy laajennusta koskevas-
taympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.pdf
- 2 Vantaan Energia, jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten

10.12.2018

Asia/8

arviointi, arviointiohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 27.11.2018

HEL 2018-011860 T 11 01 05

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavana oleva jätevoimalan kapasiteetin laajennus vastaa myös Helsingin kaupungin tavoitteita ilmastonmuutosta kiihdyttävien hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi.

Östersundomin kaavatilanne

Maakuntavaltuusto hyväksyi Östersundomin 2. vaihemaakuntamaakuntakaavan 12.6.2018. Arviointiohjelman tiedot tulee tältä osin päivittää ja siinä tulee esittää kuva Östersundomin 2. vaihemaakuntakaavasta ja sen sisällöstä.

Hankealue sisältyy Östersundomin yhteiseen yleiskaavaan, joka on hyväksymiskäsittelyssä syksyllä 2018 (tarkistettu kaavaehdotus 19.6.2018). Arviointiohjelmassa tulee esittää ajantasaiset tiedot Östersundomin yhteisestä yleiskaavasta, sen sisällöstä ja käsittelyvaiheesta. Hankealue on yleiskaavassa merkitty yhdyskuntateknisen huollon alueeksi, jonka itäpuolella on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä ekologinen yhteys ja ekologisen yhteyden mahdollistava vihersilta. Hankealue sijoittuu lähelle yleiskaavassa esitettyä ekologisen yhteyden kehitettävää osaa, joten hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee arvioida myös tähän kohdistuvat vaikutukset.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että tarkistetussa kaavaehdotuksessa rakentamisalueita sijoittuu huomattavasti arviointiohjelmassa esitettyä lähemmäksi hankealuetta.

Hankealueen lähellä Helsingin Östersundomissa on vireillä Norrbergetin asemakaava, mikä tulee mainita luvussa 6.1.3.. Tuleva noin 60 hehtaarin elinkeinotoimintojen alue sijoittuu hankealueen itäpuolelle.

Hankkeen liittyminen muihin suunnitelmiin ja ohjelmiin

Jättesuunnitelmia esittelevässä kohdassa olisi syytä mainita myös Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset, joiden päivittäminen on parhaillaan vireillä. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettaviksi ja lisäksi määräykseen ehdotetaan lisättäväksi uusi erilliskeräysvelvoite muovipakkauksille.

Hallitus on esittänyt, että kivihiilen käyttö sähkön tai lämmön tuotannon polttoaineena kielletään toukokuun alussa vuonna 2029. Kieltoon tähtäävä lakiesitys on käsiteltävänä eduskunnassa. Mikäli laki tulee voimaan, sillä on vaikutusta myös Vantaan Energia Oy energiantuotantotapoihin, joten asia voitaisiin tuoda esiin arviointiohjelmassa.

Valtioneuvoston periaatepäätös meluntorjunnasta on kumottu 31.12.2015, joten siihen ei tule viitata arviointiohjelmassa.

Nykytilan kuvaus

Ympäristön nykytilan kuvaus on pääpiirteissään riittävä, mutta se vaatii paikoin täydentämistä ja tietojen tarkastamista. Ympäristövaikutusten nykytilan kuvaaminen mahdollisimman kattavasti ja tarkasti on erityisen oleellisesta hankkeesta, jossa nollavaihtoehto vastaa ympäristössä nykyisin vallitsevaa tilaa, eli tilannetta, jossa jätevoimalan kapasiteetti ja siten ympäristövaikutukset säilyvät nykyisellään.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua ja sen kehittymistä on kuvattu kattavasti. Nykyisen jätteenpolttolaitoksen aiheuttamista päästöistä ja pitoisuuksista olisi kuitenkin hyvä lisätä tietoa. Liikenne ja melu -kohdassa tulisi esittää alueen nykyinen melutilanne käytettävissä oleviin ja mainittuihin lähteisiin perustuen, näin vallitsevasta melutilanteesta saisi selkeämmän kuvan.

Vaikutusten arviointi

Arviointiohjelmassa on tunnistettu merkittävimmät ja keskeisimmät oletettavissa olevat vaikutuskokonaisuudet, joita arviointityössä painotetaan. Esitetyt tiedot oletetun vaikutusalueen laajuudesta ja arvioinnin sisällöstä on esitetty pääosin asianmukaisesti. Arvioinnin aikana tietoja tulee kuitenkin varautua tarkentamaan ja täydentämään. Erityistä huomioita tulee arvioinnissa kiinnittää herkkiin kohteisiin, joita ovat esimer-

kiksi asuminen, virkistysalueet, herkäät luontokohteet ja veden hankinnan kannalta tärkeät pohjavesialueet sekä toisaalta ilmastovaikutuksiin.

Kaupunkiympäristön toimialan mielestä ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi selkeämmin arvioida hankkeen vaikutuksia myös jätepolitiikan tavoitteiden näkökulmasta. Jätteen määrän vähentäminen sekä uudelleenkäytön ja kierrätyksen tehostaminen, ovat jätelain mukaan ensisijaisia tavoitteita, joten hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotaloutta edistävien toimien vaikutuksia mm. polttoon ohjautuvien jätteiden määrään, kuljetusmatkoihin ja hankkeen vaikutuksiin luonnonvarojen käyttöön.

Meluvaikutusten arvioinnista todetaan, että eri hankevaihtoehdoissa ei ole melun kannalta merkittävää eroa, joten kaikkien hankevaihtoehtojen meluvaikutuksia voidaan arvioida saman melumallinnuksen avulla. Toisaalta sanotaan, että ympäristömelutasot lasketaan nykyisessä tilanteessa sekä tilanteessa, jossa jätevoimalaa on laajennettu suunnitelmien mukaisesti. Kohtaa tulee selventää, eikä etukäteen voida määrittellä sitä, ettei hankevaihtoehdoilla ole eroa.

Ilmanlaadun arvioinnissa on oleellista, että voimassa oleviin ilmanlaadun raja- ja ohjearvoihin vertaamisen lisäksi arvioidaan sitä, minkä suuruisen lisäyksen hankevaihtoehdot aiheuttaisivat nykyisiin pitoisuustasoihin eli minkälaiset hankkeen päästöjen aiheuttamat pitoisuudet ja vaikutukset ovat yhdessä nykyisten päästölähteiden kanssa.

Häiriö- ja onnettomuustilanteiden seurausvaikutusten arviointi -kohdassa jää epäselväksi, mitä riski- ja häiriötekijöitä aiotaan tarkastella. Mahdollisten onnettomuuksien ja häiriöiden vaikutusalueiden laajuus tulee arvioida ottaen huomioon tulevat maankäytön muutoksiin liittyvät suunnitelmat.

Hanke ja YVA-prosessi

Vantaan Energia Oy suunnittelee jätevoimalan laajentamista. Laajennus sijoittuu nykyisen laitoksen kanssa samalle tontille. Laajennus on osa yrityksen tavoitetta leikata hiilidioksidipäästöjäan vuoden 2010 tasosta kymmenesosaan vuoteen 2030 mennessä ja lopettaa kivihiilen käyttö energiantuotannossa kokonaan 2020-luvulla. Sähköä ja lämpöä tuottava Vantaan jätevoimalassa poltetaan kierrätykseen kelpaamatonta, syntypaikkalajiteltua jätettä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Hankevaihtoehdossa 0 (VE0) tarkastellaan tilannetta, jossa laajennushanketta ei toteuteta ja voimalaitoksen kapasiteetti pysyy nykyisessä, noin 374 000 tonnissa poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 1 (VE1) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien katti-

laiden kapasiteettia lisätään siten, että jätevoimalan kokonaiskapasiteetti on noin 450 000 tonnia poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 2 (VE2) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien kattiloiden kapasiteetin lisäyksen lisäksi jätevoimalaa laajennetaan uudella arinakattilalla, jolloin jätevoimalan kokonaiskapasiteetti olisi yhteensä noin 600 000 tonnia vuodessa.

Arviointityössä painotetaan keskeisimpiä vaikutuskokonaisuuksia, jotka hankkeessa ovat: polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely, maaperä ja pohjavedet, sivutuotteiden määrä, laatu, käsittely ja loppusijoitus, savukaasupäästöt ja sosiaaliset vaikutukset.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa eli YVA-ohjelmassa esitetään tiedot hankkeesta, sen vaihtoehtoista, ympäristön nykytilasta sekä suunnitelma siitä, miten hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan. Arvioinnin tulokset esitetään ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa eli YVA-selostuksessa.

Lausuntopyyntö

Kaupunkiympäristön toimialalta on pyydetty lausuntoa kaupunginhallitukselle Vantaan Energia Oy:n Vantaa jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 28.11.2018 mennessä.

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojelu 27.11.2018

HEL 2018-011860 T 11 01 05

Kaupunginhallitus on pyytänyt Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta lausuntoa Helen Oy:n Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (DUUDELY/11485/2018).

Kaupunkiympäristötoimialan palvelut ja luvat palvelun ympäristönsuojeluyksikön päällikkö, jolle kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvien yhteyslausekantojen antaminen on delegoitu (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 18.5.2018, § 103.), päättää antaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon.

Jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tunnistettu yhtenä hankkeen keskeisimmiksi ympäristövaikutuksiksi polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely. Hankekuvauksessa tämä osuus on esitetty varsin pelkistetyksi. Kuljetuksien osalta on todettu kappaleessa 6.4, että vuonna 2017 voimalalle ajettiin noin 170 autokuormaa jätettä vuorokaudessa ja laajennuksen jälkeen määrän arvioidaan olevan noin 230 autokuormaa jätettä vuorokaudessa. Kuljetusmäärien lisäyksessä ei ole yksilöity onko lisäys sama sekä vaihtoehdossa 1 että 2 huolimatta siitä, että tuotantomäärä on selkeästi suurempi vaihtoehdossa 2. Ohjelmaa tulisikin laajentaa näiltä osin. Lisäksi varsinaisilla kuljetuksilla on myös ympäristövaikutuksia kestävyysnäkökulmasta, jos polttoaineeksi tarkoitettuja jätteitä kuljetetaan pitkiä matkoja. Arvioinnissa olisi hyvä myös tunnistaa ongelmat polttoaineen saatavuudessa, jolloin kyseeseen voi tulla myös jäteraaka-aineen kuljetukset Suomen rajojen ulkopuolelta.

YVA-ohjelmassa jätevoimalan laajennustarvetta perustellaan mm. sillä, että pääkaupunkiseudulla tarjolla olevan kierrätykseen kelpaamattoman, syntypaikkalajitellun jätteen määrä ylittää Vantaan jätevoimalan nykyisen ympäristöluparajan. Ohjelmassa ei ole kuitenkaan tarkemmin esitetty, mistä nämä jätevirrat ovat peräisin. Poltettavan jätteen joukossa on paljon kierrätykseen kelpaavaa jätettä, jota ei nykyisin vielä erotella. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tulee sisällyttää selvitys mistä ja minkälaisia jätteitä voimalaitokselle on tarkoitus vastaanottaa.

YVA-ohjelmassa ei ole lainkaan mainittu Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisiä jätehuoltomääräyksiä, joiden päivitys on parhaillaan käynnissä. Määräyksissä olevaan yhdyskuntajätteen erilliskeräysvelvoitteeseen on biojätteen, kartongin, lasin, metallin ja pahvin osalta suunnitteilla merkittäviä tiukennuksia. Lisäksi erilliskeräysvelvoite on tarkoitus laajentaa koskemaan myös muovia. Näiden velvoitteiden toteutuessa polttoon ohjautuvan yhdyskuntajätteen määrä vähenee.

Kiertotalousajattelu on saanut viime aikoina vahvasti jalansijaa rakennuslalla. Tätä tukee myös jätelainsäädäntö; Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (179/2012) 16 §:ssä on asetettu tavoitteeksi, että vuonna 2020 vähintään 70 painoprosenttia rakennus- ja purkujätteestä hyödynnetään muutoin kuin energiana tai polttoaineeksi valmistamisessa.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotalouden tuomia muutoksia jätehuoltoon. Jätevoimalan kapasiteettitarvetta määritettäessä tulee arvioida yllä esitettyjen jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteiden tiukennusten ja jätelainsäädännössä asetettujen tavoitteiden toteutumisen sekä mahdollisten muiden kiertotaloutta edistävien toimenpiteiden vaikutukset polttoon ohjautu-

10.12.2018

Asia/8

vien jätteiden määriin. Arviointiselostuksessa on pohdittava todennäköisyys tilanteelle, jossa kierrätykseen kelpaamatonta jätettä ei saada polttolaitokselle tarpeeksi, jolloin polttoon päätyykin kierrätettäväksi soveltuvaa jätettä. Arviointiselostuksessa on esitettävä, millä keinoin varmistetaan, ettei tämän tyyppisiä tilanteita pääse syntymään.

Arvioinnissa tulisi lisäksi tarkastella seisokkien, huoltotaukojen ja prosessin käynnistämisen aikaisia vaikutuksia. Esimerkiksi nykytilanteessa seisakkien aikana jätteet viedään Ämmäsuon ekoteollisuuskeskukseen paalattavaksi, josta ne tuodaan jätevoimalaan sen käynnistymisen jälkeen. Hankekuvausta tulisi täydentää myös näiltä osin.

Muihin arvioitaviin ympäristön- ja ympäristöterveydensuojellisiin vaikutuksiin ja estettyihin arviointimenetelmiin ei Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisella ole huomauttamista.

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080

juha.korhonen(a)hel.fi

Tanja Rajamäki, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32096

tanja.rajamaki(a)hel.fi